Yttrande över samsjuklighetsutredning ens delbetänkande (SOU 2021:93) Från delar till helhet – en reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet HSN 2021-2795.

Att vara beroende av narkotika är att vara ofri. Moderaterna utgör Sveriges största frihetsrörelse och kommer alltid prioritera resurser där de gör mest nytta, exempelvis på rehabilitering ande insatser och på vård som avhjälper från skadligt bruk, så att människor blir fria från sitt beroende.

Moderaterna anser dock inte att det finns tillräckligt tydlig evidens om att sprututbytesprogram minskar smittspridning, snarare kan de utgöra en fredad zon där polisen ej kan ingripa, vilket i sin tur riskerar leda till ökat missbruk i samhället. Signaler kommer också från medborgare såväl som stadsdelsförvaltningar om att använda sprutor hamnar i lekparker utanför förskolor och andra rekreationsområden. Det måste vara upp till varje Region att anpassa sina förebyggande insatser och Moderaterna avstyrker därför förslaget i den statliga utredningen om att göra sprututbytesprogram tvingande för landets regioner.

Moderaterna anser vidare att det är viktigare att sända tydliga signaler och stärka arbetet mot skadligt bruk av narkotika snarare än att underlätta det genom att tillhandahålla sprutor och injektionsrum, även kallat lågtröskelsmottagning med brukarrum. Prioritering för staten såväl som landets Regioner och kommuner bör fortsatt vara att minska inflödet och människors beroende av narkotika. Moderaterna avstyrker därför förslag om test av injektionsrum och delar inte bilden av att Region Stockholm bör delta i en sådan försöksverksamhet. Utredningen föreslår vidare att ta bort tillstånds- och bostadskravet för sprututbytesverksamhet, vilket tillsammans med förslaget om injektionsrum skulle innebära att människor från andra länder helt fritt utan lagens inverkan kan bruka narkotikaklassade preparat i dessa brukarrum, som i sin tur finansieras av skattemedel som är tänkta att gå till vård. Moderaterna vänder sig starkt emot ett sådant förslag och hantering av skattemedel.

Moderaterna menar att mer resurser i stället borde användas till att utöka LARO-verksamheterna och rehabiliteringsinsatser för att hjälpa människor ur sitt skadliga bruk snarare än att uppmuntra till det. Staten måste prioritera att hantera det ökade inflödet av illegal narkotika, som vi vet finansierar gängkriminalitet och skapar misär, Detta borde vara prioriterat i betydligt högre utsträckning än att utvärdera narkotikastrafflagen, inklusive kriminalisering av eget bruk, från 1988.

Moderaterna är angelägna om att alla människor som uppvisar skadligt bruk och beroende av narkotika, inte minst av starka opioder, får stöd att hitta motivation och hjälp för att förändra sina liv och bli fria från sitt beroende. Att bygga goda relationer, att erbjuda och uppmuntra till testning samt att minska risken för smittspridning i beroendegruppen är angeläget och måste fortsätta. Det är också angeläget att söka efter nya metoder för att hjälpa människor ur sitt skadliga betande.

Moderaterna yrkar därför Hälso- och sjukvårdsnämnden besluta:

Att: Hälso- och sjukvårdsnämnden uttalar att staten inte bör verka för att underlätta illegalt bruk av narkotika genom utbredd sprututbytesverksamhet, borttagande av bostadskravet och införande av injektionsrum som är fredade från rättsväsendet.

Att: Hälso- och sjukvårdsnämnden avstyrker att Lag (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler ändras till att det blir obligatoriskt för regionerna att bedriva sådan verksamhet och därtill avstyrker att tillståndskravet och bostadskravet tas bort för sprututbytesverksamhet.

Att: Hälso- och sjukvårdsnämnden avstyrker utredningens förslag att starta ett försök i landet med en hälsocentral i form av lågtröskelverksamhet med brukarrum.

Lars Rådén (M)
Gruppledare för Moderaterna i Hälso- och sjukvårdsnämnden.